2024ལོའི་ཟླ་2ཚེས་26 པར རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་ནང་། ་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།ནོར་བུ་ཆོས་སྒྲོན། རེས་གཟའ་ཟླ་བ། 3

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）དྲིལ་བསྒྲགས་
བཅས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་སྐུལ་འདེད་ནུས་ལྡན་ཐུབ་
ནས་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་སྔར་བས་དར་སྤེལ་
དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་
གཅིག་མཐུན་དང་རིག་གནས་ཀྱི་གདེང་ཚོད་ཆེ་
རུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད།
ད་རེས་ཀྱི་བྱེད་སྒོར་ཞུགས་ཐུབ་པར་ཧ་
ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་ལ་ལྷ་སའི་རྒྱན་གོས་གཟའ་
འཁོར་གྱིས་ང་ཚོར་རང་ཉིད་ངོམས་སྟོན་བྱེད་
པའི་ལས་སྟེགས་མཁོ་འདོན་བྱས་པར་ཡང་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་རྒན་རྒོན་མོ་ཐྲོལ་གྱི་
འཐུས་མི་མཚམས་གཅོད་ཀྱིས་བཤད།
ལྷ་སའི་དུས་རབས་གསར་པར་དཔེ་ཀློག་
ཁྱབ་གདལ་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བའི་བྱ་ཐབས་གསར་པ་
དང་བྱེད་སྟངས་གསར་པ་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ནས་
སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ཉིན་བཞིན་མང་དུ་འགྲོ་བའི་སྣ་
མང་རང་བཞིན་གྱི་རིག་གནས་དགོས་མཁོ་ཟམ་
མི་ཆད་པར་སྐོང་ཆེད་དང་། གྲོང་མི་དེ་བས་
མང་བ་དཔེ་ཀློག་ལྷ་སའི་ཁྱབ་གདལ་བྱེད་སྒོའི་
ནང་ཞུགས་རྒྱུར་སྐུལ་ལྕག་བྱ་ཆེད། ལྷ་ས་གྲོང་
ཁྱེར་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་2023ལོའི་ཟླ་10པ་
ནས་བཟུང་། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་དང་དཔེ་མཛོད་
ཁང་གི་མཚན་མོ་ཞེས་པ་གཙོ་དོན་དུ་བྱས་པའི་
རིམ་སྤོར་གསར་གཏོད་བྱས་ཏེ། རིག་གནས་
ཐོན་རྫས་འགྲེམས་སྟོན་དང་། གླུ་གར་འཁྲབ་
སྟོན། དཔེ་ཀློག་མཉམ་སྤྱོད། དངོས་མཚོན་
པར་གཞི་བསྟན་པ། གབ་ཚིག་གི་ལན་འཚོལ་
བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀློག་པ་པོར་མཚན་མོའི་
སྤྱི་པའི་རིག་གནས་ཞབས་ཞུ་སྤུས་ལེགས་མཁོ་
འདོན་བྱས་ཡོད།
ངའི་ཡིད་ལ་བྱེད་སྒོ་དེར་དོན་སྙིང་ཧ་ཅང་
ཆེན་པོ་ལྡན་ཡོད་སྙམ་གྱི་འདུག རྟག་ཏུ་ཕྲུ་གུ་
ཁྲིད་ནས་བྱེད་སྒོའི་ནང་ཞུགས་སུ་བཅུག་གི་ཡོད་
ལ། ཕྲུ་གུ་དཔེ་དེབ་ཁང་དུ་བསྐྱོད་དུ་བཅུག་
ནས་ཁོང་ཚོའི་དཔེ་དེབ་ཀློག་པའི་སྤྲོ་སྣང་སྔར་
བས་ཆེ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བྱེད་སྒོ་དེ་
དག་ཁྲོད་ཕྲུ་གུ་ཚོའི་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང་
ཕྲུ་གུ་མང་པོ་གྲོགས་པོ་སྒྲིག་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད་ཅེས་
ཀློག་པ་པོ་སྒྲོལ་མཚོས་བཤད།
ཞབས་ཞུའི་སྤུས་ཚད་ལེགས་སུ་བཏང་
ནས་དམངས་ཕན་གྱི་དོན་དངོས་ལེགས་པར་
བསྒྲུབས་པ།

ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་རིག་གནས་ཅུས་ཀྱིས་གཙོ་
དོན་སློབ་གསོའི་གྲུབ་འབྲས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་
བཏང་སྟེ་རིག་གནས་དམངས་ཕན་གྱི་ལས་དོན་
ཁག་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་ཡག་པོ་བསྒྲུབས་ནས་
གྲོང་ཁྱེར་དང་། རྫོང་། ཤང་། གྲོང་ཚོ་

བཅས་རིམ་བཞིའི་སྤྱི་པའི་རིག་གནས་སྒྲིག་
བཀོད་དྲ་བ་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པའི་རྨང་གཞིའི་
ཐོག་རིམ་པ་ཁག་དང་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་
སྒྱུ་རྩལ་ཁང་དང་། དཔེ་མཛོད་ཁང་། རྟེན་
རྫས་བཤམས་མཛོད་ཁང་། རྒྱལ་གཅེས་རིང་
ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་རྟེན་གཞི་སོགས་སྤྱི་པའི་
རིག་གནས་སྒྲིག་བཀོད་ཚང་མ་རིན་པ་མི་དགོས་
པར་སྤྱི་དམངས་ལ་སྒོ་ཕྱེ་ཡོད་པ་རེད། དེ་དང་
ཆབས་ཅིག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་སྤྱི་པའི་
རིག་གནས་ཞབས་ཞུའི་ནང་ཞུགས་རྒྱུར་ཁྲིད་
སྟོན་དང་སྐུལ་ལྕག་ཧུར་ཐག་བྱས་ནས་དམངས་
བཙུགས་རིག་གནས་སྒྲིག་བཀོད་རིན་མེད་ངང་
ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་སྒོ་མོ་འབྱེད་རྒྱུར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་
ཡོད། 2023ལོར་རིག་རྩལ་འཁྲབ་སྟོན་ཐེངས་
9000ལྷག་ཙམ་བྱས་ནས་མང་ཚོགས་མི་ཐེངས་
ཁྲི་268ལྷག་ཙམ་ལ་ཕན་པ་ཐོབ་ཡོད།
2024ལོར་ང་ཚོས་འཚོ་བར་ཟབ་ཞུགས་
དང་མི་དམངས་ཁྲོད་གཞིས་ཚུགས་པའི་ལག་
ལེན་བྱེད་སྒོ་རྒྱ་ཁྱབ་ངང་སྤེལ་ནས་དུས་རབས་ཀྱི་
རྣམ་པ་གསར་པ་མཚོན་པ་དང་མི་དམངས་ཀྱི་
གསར་གཏོད་གསར་པར་བསྔགས་བརྗོད་བྱེད་
པའི་རིག་རྩལ་བརྩམས་ཆོས་རྩེ་གྲ་ཟམ་མི་ཆད་
པར་འདོན་རྒྱུ་དང་། རིག་གནས་དང་ཡུལ་
སྐོར་མཉམ་འདྲེས་གཏིང་ཟབ་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་
སྤྱི་འདོམས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ། མངོན་མིན་
རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་རྒྱུན་འཛིན་དང་སྲུང་
སྐྱོང་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། རིག་གནས་
ཀྱི་བླ་སྲོག་དང་རིག་གནས་ཀྱི་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་
གྱིས་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་རིག་
གནས་དགོས་མཁོ་སྐོང་ཐུབ་པར་བྱེད་པ། མི་
དམངས་ཀྱི་བསམ་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་རུ་
གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཤུགས་རྒྱག་སར་བྱས་ནས་ཕུལ་བྱུང་
གི་རིག་རྩལ་བརྩམས་ཆོས་གསར་རྩོམ་དང་ཕུལ་
བྱུང་གི་རིག་གནས་ཐོན་རྫས་མཁོ་འདོན་ཧུར་
ཐག་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རིག་གནས་བྱ་
གཞག་དང་རིག་གནས་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་
ཤུགས་ཆེན་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་
རིག་གནས་ཅུས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་འགན་འཁུར་
བས་བཤད།

ད་ཆ་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་
ས་གཞི་ཆེན་མོར་སྐྱོད་སྐབས་སྣ་མང་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པའི་རིག་གནས་བྱེད་སྒོ་ལས་མི་རྣམས་ལ་
བསམ་པའི་སྤྲོ་སྣང་སྦྱིན་པ་དང་། འཚོ་བ་ཡག་
པོ་སྐྱེལ་ཐུབ་མཁན་མང་ཚོགས་ཚོས་རིག་གནས་
ལོངས་སྤྱོད་དང་། རིག་གནས་ནང་ཞུགས་
པ། རིག་གནས་གསར་གཏོད་བཅས་བྱས་ནས་
བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་གསར་པ་གཏོད་བཞིན་ཡོད་
པ་རེད། （བུ་ཆུང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་འཚོ་བར་བཀྲག་མདངས་གསར་པ་བསྣན་པ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）རིག་རྩལ་འཁྲབ་
སྟོན་སོགས་ཚུད་ཡོད་པས་དང་པོའི་བཅོ་ལྔའི་
དུས་ཆེན་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་གོམས་སྲོལ་དང་རིག་
གནས་ཀྱི་ནང་དོན་ཡང་ངོམས་སྟོན་བྱས་ཡོད་པ་
རེད།
དང་པོའི་བཅོ་ལྔའི་དུས་ཆེན་སྐབས་བོད་
རིགས་དང་། རྒྱ་རིགས། ཧུད་རིགས་སོགས་
མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ལག་གདང་
སྦྲེལ་ནས་མཉམ་ལས་བྱས་ཏེ་བྲོ་བ་ཞིམ་པའི་དང་
པོའི་བཅོ་ལྔའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཐང་ཡོན་སྒྲིལ་བ་
དང་། ཚང་མས་དང་པོའི་བཅོ་ལྔའི་དུས་ཆེན་
གཏོང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རང་སོ་སོའི་དམངས་
སྲོལ་རིག་གནས་སྤེལ་རེས་བྱེད་སར་དྲོ་སྐྱིད་དང་
ཞི་མཐུན་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་མངོན་ནས་མི་
རྣམས་ལ་སེམས་འགུལ་ཐེབས་ཡོད། ལྒང་
བཞུའི་གབ་ཚིག་གི་གབ་ལན་འཚོལ་སར་ལྟད་མོ་
བས་གབ་ཚིག་གི་དྲི་བ་རེ་རེ་བཞིན་གབ་ལན་
བཏབ་ཅིང་། མི་ཞིག་གིས་གབ་ལན་བཏབ་པ་
འགྲིག་ཚེ་དགའ་འབོད་ཀྱི་སྒྲ་གྲགས་ཀྱི་ཡོད།
དེ་རྗེས་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་རིག་རྩལ་འཁྲབ་སྟོན་
བྱེད་སྒོའི་མཐོ་རླབས་ཤིག་འཕྱུར་ཞིང་། ཁྲེང་
ཀོན་ཆུས་ཉང་བྲན་སྒྱུ་རྩལ་ཚོགས་པ་དང་།
ཞོལ་པ་ལྷ་མོའི་སྒྱུ་རྩལ་ཚོགས་པ། ཚེ་མཆོག་
གླིང་སྒྱུ་རྩལ་ཚོགས་པ་བཅས་ཀྱི་འཁྲབ་སྟོན་པ་
ཚོས་ལུས་ལ་གཟབ་མཆོར་ལེགས་པར་སྤྲས་ནས་
ལྟད་མོ་བར་མིག་གི་སྟོན་མོ་གཟབ་རྒྱས་ཤིག་
བཤམས་ཡོད། གླུ་གར་དང་འཁྲབ་ཚན་ཐུང་
གྲས་སོགས་ཀྱི་ལེ་ཚན་ངོ་མཚར་ཆེ་བས་ཐལ་མོའི་
རྡེབ་སྒྲ་དང་དགའ་འབོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་ཡང་ཐོབ་
ཡོད།
དེ་དང་ཆབས་ཅིག་རང་གྲོང་གི་རྫོང་དང་
ཆུས་ཁག་གིས་ཀྱང་སྣ་མང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་
བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ནས་དང་པོའི་བཅོ་ལྔའི་དུས་ཆེན་ལ་
ཐུན་མོང་ཐོག་རྟེན་འབྲེལ་ཞུས་ཤིང་། སྟག་རྩེ་

ཆུས་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་དུ་ལས་བྱེད་པ་
དང་ལས་བཟོ་བས་ཕུ་ཐུང་ཡར་བརྫེས་ནས་
མཉམ་དུ་ཐང་ཡོན་སྒྲིལ་བ་རེད། གྲོང་ཁྱེར་
དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་གྲོང་མི་ཚོས་བྱ་དགའ་ཡོད་
པའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་གྱི་ཤེས་བྱའི་འགྲན་བསྡུར་
ནང་ཞུགས་ནས་དགའ་སྤྲོའི་རྣམ་པས་ཁེངས།
འཆམ་མཐུན་ལྡུམ་ར་སྡེ་ཁུལ་དང་དཔལ་གླིང་སྡེ་
ཁུལ་དུ་སྒོར་གཞས《ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྩྭ་
ཐང》དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་དགོད་བྲོའི་གཏམ་
གླེང《འགྱུར་མེད་ཀྱི་སེམས་པ》སོགས་ལེ་ཚན་
གྱིས་ཡུལ་དངོས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐོ་རླབས་འཕྱུར་
བར་བྱས་ཏེ་ཚང་མས་གླུ་དབྱངས་དང་ཞབས་
བྲོའི་ཐོག་ནས་འཚོ་བར་བཅངས་པའི་བརྩེ་
སེམས་མཚོན་པར་བྱས་པ་རེད།
བྱེད་སྒོ་རབ་དང་རིམ་པ་སྤེལ་བ་དེས་རྒྱ་
ཆེའི་ཏང་ཡོན་ལས་བྱེད་པ་དང་མང་ཚོགས་ཚོར་
སྲོལ་རྒྱུན་དུས་ཆེན་རིག་གནས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ཤུགས་ཚོར་ཐུབ་པ་
མ་ཟད། ཀྲུང་ཧྭ་ཡི་ཕུལ་བྱུང་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་
གནས་ཀྱང་དར་སྤེལ་ཐུབ་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་
རྒྱལ་གཅེས་བརྩེ་སེམས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགན་
འཁྲིའི་བསམ་པ་འཕེལ་བ་དང་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་
གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་སྔར་བས་
ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་ཡོད།
རྗེས་མར་རང་གྲོང་གིས་དུས་རབས་གསར་
པའི་ཤེས་དཔལ་ལག་ལེན་ལྟེ་གནས（སུའོ་དང་ས་
ཚིགས）ལ་མུ་མཐུད་བརྟེན་ནས་སྲོལ་རྒྱུན་དུས་
ཆེན་གྱི་བསམ་བློའི་ཤུགས་རྐྱེན་དང་རིག་གནས་
སློབ་གསོའི་ནུས་པ་གང་ལེགས་སྤྱད་དེ་ཀྲུང་ཧྭའི་
ཕུལ་བྱུང་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་རྒྱུན་འཛིན་དང་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས་གྲོང་མིར་དེ་
བས་སྣེ་མང་ཅན་དང་སྤུས་ཚད་ལེགས་པའི་རིག་
གནས་འཚོ་བའི་ཉམས་ལེན་མཁོ་འདོན་བྱ་རྒྱུ་རེད།
（བསྟན་རྡོར་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

དང་པོའི་བཅོ་ལྔའི་དུས་ཆེན་གྱི་རྣམ་པ་ཧ་ཅང་འཁྲུག་ཆ་དོད་པ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ལྕགས་རི་རིང་
པོ། དོམ་ཁྲ་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཧ་ཅང་ཡག་
པོ་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། ཁྱེད་ཚོ་གྲོང་ཁྱེར་
མང་པོ་ཞིག་ཏུ་འཚམས་འདྲིར་སྐྱོད་དེ་དོམ་ཁྲར་ལྟ་
བ་དང་། ཀྲུང་གོའི་ཞིམ་ཟས་ཟ་བ། ཀྲུང་ཧྭའི་
རིག་གནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་བཅས་བྱས་ནས་ཧ་
ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་བ་ཤེས་སྐབས། ངའང་ཧ་ཅང་
དགའ་པོ་བྱུང་། གོ་ཐོས་སུ་ཁྱེད་ཚོས་ཀྲུང་གོའི་
གྲོགས་པོ་ཆུང་ཆུང་མང་པོ་ངོ་ཤེས་པ་མ་ཟད། ཁོང་
ཚོར་ཁྱེད་ཚོའི་ཕ་ཡུལ་དུ་འཚམས་འདྲི་བྱེད་པར་
གདན་དྲངས་པས། ཁྱེད་ཚོའི་བར་གྱི་མཛའ་བརྩེ་
ནི་མི་སེམས་འགུལ་བ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསུངས།
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ཐོས་པ་བརྒྱ་ལས་མཐོང་བ་
གཅིག་དགའ་ཞེས་པའི་ཀྲུང་གོའི་གཏམ་དཔེ་ལྟར་
རེད། 1985ལོར་ངས་ཐེངས་དང་པོར་ཨ་རིར་
འཚམས་འདྲི་བྱེད་སྐབས། སྤྲོ་སེམས་འཁོལ་བའི་
མཛའ་མཐུན་གྱི་ཨ་རིའི་མི་དམངས་ཀྱིས་ང་ལ་བརྗེད་
པར་དཀའ་བའི་བག་ཆགས་བཞག་བྱུང་། ད་
ཐེངས་ཀྱི་སྤེལ་རེས་དང་འཚམས་འདྲི་བརྒྱུད་ཁྱེད་
ཚོས་ཀྲུང་གོ་དང་ཀྲུང་གོའི་མི་དམངས་ལ་དེ་བས་
ཐད་ཀར་དང་དེ་བས་གཏིང་ཟབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་
རྟོགས་ཐུབ་རྒྱུའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ཁྱེད་ཚོ་སླར་ཡང་
ཀྲུང་གོར་ཡོང་རྒྱུར་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ལ་ཨ་རིའི་

གཞོན་ནུ་ལོ་ཆུང་གྲོགས་པོ་དེ་བས་མང་བ་ཀྲུང་གོར་
ཡོང་ནས་སྤེལ་རེས་དང་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་དངོས་ཡོད་
དང་། མངོན་གསལ། ཁྱོན་ཡོངས་བཅས་ཀྱི་ཀྲུང་
གོ་དེ་རང་ཉིད་ངོ་མས་མྱོང་ཚོར་བྱས་ནས་ཀྲུང་གོའི་
གཞོན་ནུ་ལོ་ཆུང་དང་སྐད་ཆ་ཤོད་རེས་
དང་། གྲོགས་པོ་སྒྲིག་རེས། ཕན་ཚུན་སློབ་
སྦྱོང་། ཕན་ཚུན་དཔྱད་གཞིར་འཛིན་རེས་བཅས་
བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པོའི་མི་དམངས་དབར་གྱི་
མཛའ་གྲོགས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་ཆེད་ལག་གདང་སྦྲེལ་
ནས་སྟོབས་ཤུགས་ལེགས་སྐྱེས་སུ་འབུལ་རྒྱུར་དགའ་
བསུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་འཕྲིན་ལན་ནང་དེ་རིང་ནི་
ཀྲུང་གོའི་འབྲུག་ལོའི་དང་པོའི་བཅོ་ལྔའི་དུས་ཆེན་
ཡིན་པ་དང་། དང་པོའི་བཅོ་ལྔའི་དུས་ཆེན་ནི་ཀྲུང་
གོ་བས་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་འཚོ་བ་མཉམ་དུ་ལོངས་
སྤྱོད་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་གལ་ཆེན་ཞིག་
རེད། ངས་ཁྱེད་ཚོ་དང་སློབ་གྲྭའི་དགེ་སློབ་ཡོངས་
ལ་དུས་ཆེན་གྱི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་པ་རེད།
2023ལོའི་ཟླ་11ཉིན། ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་
ཕིང་ཨ་རིར་འཚམས་འདྲི་གནང་རིང་ཀྲུང་གོ་
ཕྱོགས་ཀྱིས་འབྱུང་འགྱུར་ལོ་5ཡི་ནང་ཨ་རིའི་
གཞོན་ནུ་ལོ་ཆུང་ཁྲི་5ཀྲུང་གོར་སྤེལ་རེས་དང་སློབ་

སྦྱོང་བྱེད་པར་གདན་ཞུ་བྱེད་འདོད་ཡོད་ཅེས་ཁྱབ་
བསྒྲགས་གནང་བ་རེད། ཨ་རིའི་ཨའེ་ཨའོ་ཝ་
ཀྲོའུ་ཡི་གྲོགས་པོ་ས་ལ·ལན་ཏིས་ཉེ་དུས་ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་
ཅིན་ཕིང་ལ་འཕྲིན་ཡིག་སྤྲིངས་ནས་མ་སི་ཁ་ཐིང་
སློབ་འབྲིང་ཡང་འཆར་གཞི་དེར་ཞུགས་རྒྱུའི་རེ་བ་
ཡོད་ཅེས་གསུངས།
ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་ཐུགས་ཁུར་འོག་ཟླ་1
ཚེས་24ཉིན་ནས་ཚེས་30ཉིན་བར་རྣམ་གྲངས་
དེའི་ཁག་དང་པོའི་ཀྲུང་གོར་ཡོང་བའི་ཨ་རིའི་མཱ་
སི་ཁ་ཐིང་སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་མ་20ལྷག་ཙམ་པེ་
ཅིང་དང་། ཧོ་པེ། ཧྲང་ཧའེ་སོགས་སུ་སྤེལ་
རེས་འཚམས་འདྲི་བྱེད་པར་སླེབས་པ་
རེད། འཐུས་མི་ཚོགས་པ་པེ་ཅིང་དུ་འབྱོར་
སྐབས། ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་ལ་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་ནས་
སྤོ་བོ་ཞི་ལགས། ང་ཚོ་སླེབས་ཡོད་ཅེས་བྲིས་པའི་
སློབ་དར་སོགས་ཀྱི་ལག་རྟགས་འཁྱེར་
ཡོད། འཚམས་འདྲི་མཇུག་འགྲིལ་རྗེས་འཐུས་མི་
ཚོགས་པའི་སློབ་མས་ཀྲུའུ་ཞི་ཞི་ཅིན་ཕིང་ལ་འཕྲིན་
ཡིག་སྤྲིངས་ནས་ཀྲུང་གོར་འཚམས་འདྲིར་སླེབས་
པའི་དགའ་སྤྲོའི་སེམས་ཁམས་གླེང་ནས་ཁོང་ཚོ་
ཀྲུང་གོར་འཚམས་འདྲི་བྱེད་པར་གདན་དྲངས་
པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་རེད།
（ནོར་བུ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་པེ་ཅིང་ནས་ཟླ་
2ཚེས་23ཉིན་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ། ཚེས་
23ཉིན། གསར་འགོད་པས་འཕྲལ་སྡོམ་དོ་དམ་
པུའུ་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱས་པར་གཞིགས་ན། རྒྱལ་
ཁབ་ནགས་ཚལ་མེ་ཟོན་བཀོད་འདོམས་གཞུང་
དོན་ཁང་དང་འཕྲལ་སྡོམ་དོ་དམ་པུས་ཉིན་དེར་
བརྙན་ལམ་བཀོད་གཏོང་བཀོད་སྒྲིག་ཚོགས་འདུ་
འཚོགས་ཏེ། བརྙན་ལམ་ཐོག་ནས་པེ་ཅིང་
དང་། ཧོ་པེ། ཕུའུ་ཅན། ཀོང་ཏུང་། ཀོང་
ཤིས། ཧའེ་ནན། སི་ཁྲོན། ཀུའེ་ཀྲོའུ། ཡུན་
ནན་སོགས་ཞིང་ཆེན་དང་འབྲེལ་མཐུད་བྱས་ནས་
ནགས་ཚལ་གྱི་མེ་སྐྱོན་སྔོན་འགོག་ཚོད་དང་འཛིན་
བྱེད་པའི་ལས་དོན་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་རེད།
འཕྲལ་སྡོམ་དོ་དམ་པུའི་འབྲེལ་ཡོད་འགན་
འཁུར་བས་དོགས་ཟོན་ཆེར་སྐྱེད་ཀྱིས་སྔོན་འགོག་
ཚོད་འཛིན་བྱ་ཐབས་དོན་ཐོག་ཏུ་འཁྱོལ་བ་
དང་། དམ་འཛིན་བྱེད་པ། ལྷག་པར་དུ་ཀུའེ་
ཀྲོའུ་དང་ཀོང་ཤིས་སུ་མེ་སྐྱོན་སླར་ཡང་མི་ཐོན་པ་
བཅས་བྱ་དགོས་པ་མ་ཟད། ས་ཁུལ་གཞན་དག་
གིས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་སྔོན་འགོག་ཚོད་འཛིན་གྱི་
འགན་འཁྲི་དོན་འཁྱོལ་བྱས་ནས་སྔོན་ལ་སྔོན་
འགོག་དང་། སྔ་ཙམ་ཤེས་པ། སྔ་ཙམ་ཐག་
གཅོད་བྱེད་པ་བཅས་བྱ་དགོས་པ་དང་། འབྱུང་

རྩ་ནས་དོ་དམ་ཚོད་འཛིན་བྱ་རྒྱུར་དམ་འཛིན་ཡག་
པོ་བྱས་ཏེ་མེ་ཁུངས་དོ་དམ་ཚོད་འཛིན་གྱི་བྱ་
ཐབས་ཞིབ་ཕྲ་བཟོ་རྒྱུར་སྔར་བས་ཤུགས་སྣོན་
བརྒྱབ་སྟེ་ནགས་ཚལ་དང་རྩྭ་ཐང་དང་། འཕྲལ་
སྡོམ། སྤྱི་བདེ་སོགས་སྡེ་ཚན་གྱིས་རང་སོ་སོའི་
འགན་ནུས་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་མེ་ཟོན་བཀའ་
རྒྱ་དུས་ཐོག་ཏུ་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་ནས་འགན་འཁྲི་
དོན་འཁྱོལ་གྱིས་མེ་ཁུངས་དོ་དམ་ཏན་ཏིག་བྱས་
ནས་ཉེ་དུས་ཀྱི་གྱོད་གཞི་མགྱོགས་མྱུར་རྩད་ཆོད་
ཐུབ་པ་དང་དམར་རྗེན་དུ་འདོན་ཐུབ་པ་བྱས་ཏེ་
ཉེན་ཟོན་སློབ་གསོ་རྒྱག་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས་
པ།ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་དང་ཉེན་ཟོན་སྔོན་བརྡ་
གཏོང་བ་དང་། སྔོན་ཇུས་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་
བ།སྒྲིག་འཛུགས་དང་བཀོད་འདོམས། སྟོབས་
ཤུགས་གཅིག་གྱུར་འཆར་འགོད། སྒྲིག་ཆས་དང་
དངོས་ཟོག་གྲབས་གསོག་སྔོན་གྲབས། ས་ཁོངས་
མཉམ་འགོག་མཉམ་བཅོས་སོགས་ཀྱི་གྲ་སྒྲིག་ཁག་
གང་ལེགས་བྱས་ནས་མགྱོགས་མྱུར་དང་ལེན་ཐུབ་
པའི་འགན་ལེན་བྱ་དགོས་པ། མེ་གསོད་སྐབས་
ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ཐབས་ཇུས་དང་ཆེད་
ལས་ཀྱི་བཀོད་འདོམས་བྱས་ནས་མེ་གསོད་རུ་མི་
དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚེ་སྲོག་དང་རྒྱུ་ནོར་བདེ་
འཇགས་ལ་འགན་ལེན་བྱ་རྒྱུ། དབང་གྲགས་ལྡན་

པའི་ཆ་འཕྲིན་དུས་ཐོག་ཏུ་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་ནས་
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོ་ཁུར་ལ་རང་འགུལ་ངང་ལན་
འདེབས་ཐུབ་པ་བཅས་བྱ་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་
རེད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན། ཉེ་
ཆར། རྒྱལ་ཁབ་ནགས་ཚལ་མེ་ཟོན་བཀོད་འདོམས་
གཞུང་དོན་ཁང་དང་། འཕྲལ་སྡོམ་དོ་དམ་པུས་སྤྱི་
བདེ་པུའུ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ནགས་ཚལ་དང་རྩྭ་ཐང་
ཅུས། དམངས་སྲིད་པུའུ། ཞིང་ལས་དང་གྲོང་
གསེབ་པུའུ། ཀྲུང་གོ་གནམ་གཤིས་ཅུས། རྒྱལ་
ཁབ་ནུས་རྒྱུ་ཅུས་སོགས་ཚན་པ་དང་དེ་བཞིན་རྒྱལ་
ཁབ་རང་བྱུང་གནོད་འཚེ་འགོག་བཅོས་ཞིབ་འཇུག་
ཁང་དང་ཀྲུང་གོ་ནགས་ཚལ་ཚན་རྩལ་ཁང་སོགས་ཚན་
པའི་རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ནས་
མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་མོལ་བྱས་ཏེ་གནམ་
གཤིས་ཀྱི་འཕེལ་ཕྱོགས་དང་། ནགས་ཁུལ་གྱི་སྐྱེ་
དངོས་སྐྱེ་འཚར་གྱི་དུས་ཚོད། ནགས་ཚལ་དང་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། དཔུང་ཁག་གི་སྟོབས་
ཤུགས་སོགས་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོར་དམིགས་ནས་ཉེ་དུས་
དང་ལྷག་པར་དུ་དང་པོའི་བཅོ་ལྔའི་དུས་ཆེན་རིང་
མེ་ཉེན་གྱི་དུས་བབ་ལ་ཕྱོགས་བསྡུས་གྲོས་མོལ་དང་
ཞིབ་འཇུག་དང་བརྡར་ཤ་གཅོད་རྒྱུ་རེད།
（ནོར་བུ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

སྡེ་ཚན་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་གནད་ས་ཁུལ་གྱི་ནགས་ཚལ་ལ་མེ་སྐྱོན་སྔོན་འགོག་དང་ཚོད་འཛིན་བྱེད་པའི་ལས་དོན་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ།

ཟླ་བ་འདི་ནས་བཟུང་། པར་ཙིར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་
གྲོང་ཁྱེར་མང་པོ་ཞིག་གིས་གཞི་ཁྱོན་ཆེ་བའི་ཏེང་གེ་ཚ་ནད་
ཀྱི་རིམས་འགོག་སྨན་རྒྱག་པའི་ལས་དོན་སྤེལ་འགོ་ཚུགས་
ཤིང་། ལི་གཡོད་རེ་ནེ་ལུའུ་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་ཟླ་2ཚེས་5ཉིན་

ནས་བཟུང་། སྤྱི་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཛ་དྲག་རྣམ་པ་ཁྱབ་
བསྒྲགས་བྱས་ནས་ཏེང་གེ་ཚ་ནད་ཕོག་མཁན་མང་དུ་འགྲོ་
བའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།
པར་འདི་ནི་ཟླ་2ཚེས་23ཉིན། པར་ཙིར་གྱི་ལི་

གཡོད་རེ་ནེ་ལུའུ་ཡི་པོ་ཐ་ཧྥུ་ཀེ་ཡི་རིམས་འགོག་སྨན་ཁབ་
སྨན་ཁང་ནང་སྨན་དོན་མི་སྣས་བྱིས་པར་ཏེང་གེ་ཚ་ནད་ཀྱི་
རིམས་འགོག་སྨན་ཁབ་རྒྱག་བཞིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ།
（བསྟན་རྡོར་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ལི་གཡོད་རེ་ནེ་ལུའུ་ཡི་བྱིས་པར་ཏེང་ཀེ་ཚ་ནད་ཀྱི་རིམས་འགོག་སྨན་ཁབ་བརྒྱབ་པ།